

Национална кръгла маса „ПРОЗРАЧНОСТТА В РАБОТАТА НА СЪДИЛИЩАТА – ПРЕДПОСТАВКА ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ДОВЕРИЕТО В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА В БЪЛГАРИЯ“

Форумът е част от проект на Асоциация „Прозрачност без граници“, който е насочен към формулирането на единни стандарти за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в страната, с основен фокус върху техните интернет страници. Инициативата се реализира в отговор на установени дефицити, свързани с разнородни и недостатъчно неефективни практики за предоставяне на информация от съдилищата, което затруднява гражданите, бизнеса, медиите и обществените организации при осъществяване на тяхната дейност. Чрез осъществяването на изследване на международните стандарти в тази област, проучването на добрите практики в държави-членки на ЕС, както и разработването на еталон за публичност и прозрачност в работата на съдилищата, „Прозрачност без граници“ се стреми да развие среда за адаптиране на най-добрите стандарти за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в Република България и по този начин да съдейства за повишаване доверието на гражданите в съдебната система.

Основен предмет на дискусия в рамките на форума ще бъдат два иновативни инструмента за оценка на нивото на прозрачност и публичност в работата на съдилищата в страната: Еталон за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в България и Карта на прозрачността на съдилищата в България.

Еталон за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в България

Еталонът представя единен стандарт за публично предоставяна информация от съдилищата чрез техните интернет страници. Той е създаден въз основа на задълбочено проучване на стандартите на Съвета на Европа и неговите консултативни органи - Венецианската комисия и Консултативния съвет на европейските съдии, както и на добрите практики в прилагането им в държави-членки на Европейския съюз.

Еталонът представя информация относно стандарти за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в няколко ключови категории: достъп до правосъдие и прозрачност; етика и отговорност; връзки на съдилищата с обществеността с оглед на ролята на съдилищата в демократичното общество; връзки на съдилищата с участниците в съдебните процедури; връзки на съдилищата с медиите; достъпност и яснота на езика, използван от съдилищата при процедурите и в решенията.

Важен акцент в Еталона е поставен върху структурата, функционалностите и визията на интернет сайтовете. Еталонът представя стандарти относно ергономичността на интернет

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

сайтовете, като в тази връзка са изведени няколко ключови изисквания: унифициран дизайн на сайтовете, който се основава на общи стандарти; осигуряване на прозрачност и публичност; увеличаване на ползването на електронни данни. Дефинирани са и конкретни показатели за уебгергономия, като: стандартизиран подход, унифицирана визия и формуляри, интелигентен потребителски интерфейс, удобна мобилна версия за потребителите.

Документът съдържа и матрица за оценка на съответствието в практиката на българските съдилища спрямо водещите стандарти и добри практики, което представлява ефективен инструмент за самооценка както от страна на самите съдилища, така и за външен граждански контрол относно критериите за публичност и прозрачност на интернет сайтовете на съдилищата.

Еталонът може да бъде използван като инструмент за развитие на интернет на съдилищата, за прилагане на унифициран стандарт за тяхното съдържание и функционалности, които бил позволило по-ефективно информиране на гражданите, бизнеса и неправителствените организации, като по този начин би съдействал за по-пълноценно реализиране на техните права и за повишаване на общественото доверие в работата на съда.

Формулираните препоръки в Еталона са съобразени с действащото българско законодателство и със стратегически актове за развитието на българската съдебна система. Това позволява Еталонът да бъде използван като инструмент за практическо прилагане на стандарти и добри практики за прозрачност в работата на българските съдилища.

Документът е публикуван на сайта на Асоциация „Прозрачност без граници“, в секцията „Публикации“ на организацията за 2018 г., както и в секцията, отразяваща информация по проекта: http://transparency.bg/download/Категория/Etalon_za_publichnost_i_prozrachnost_BG_Sudilishta.pdf.

Карта на прозрачността на съдилищата в България

Карта на прозрачността на съдилищата в България е първата по рода си оценка на сайтовете на българските съдилища за тяхното съответствие с водещи международни стандарти и добри практики в осигуряването на публичност и прозрачност чрез интернет.

Документът представя детайлна информация с резултатите от изследването на сайтовете на всички 178 районни, окръжни, административни, апелативни и върховни съдилища в страната. Картата представя количествени данни от сравнително изследване на структурата, визията и функционалностите на интернет страниците на съдилищата, в това число относно уебгергономичността на сайтовете (организация и дължина на страница; навигация; електронни форми; възможности за търсене; стандарти за достъпност и мобилност). Тази информация е позволила да се извърши класация на сайтовете на съдилищата, като първите позиции в нея заемат Административен съд Русе, Административен съд София-област, Административен съд Търговище, Районен съд Кърджали и Районен съд.

Съществен акцент в Картата на прозрачността е поставен върху информацията, отразяваща качествените параметри от проучването на сайтовете на съдилищата. В тази връзка са представени добри практики относно осигуряването на информация, полезна за гражданите и техните права, управлението на съдилищата, етичните правила, европейските стандарти.

Важен принос на изследването е оценката на сайтовете на съдилищата, които покриват изискванията на еталона за публичност и прозрачност. Въз основа на нея е представена класификация на сайтове в три степени: максимална, задоволителна и минимална. Посредством

предоставената информация Картата може да бъде използвана като инструмент за осъществяване на предприемане на действия по реформиране на политиките за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в страната.

Документът е публикуван на сайта на Асоциация „Прозрачност без граници“, в секцията по проекта: http://transparency.bg/download/Категория/KARTA_Prozrachnost_BG_Sadilishta_2018.pdf, както и в секцията „Публикации“ на организацията.

Проект „Изработване и застъпничество за въвеждане на Еталон за публичност и прозрачност в работата на съдилищата – гарант за обществено доверие и граждански контрол върху системата на правораздаването“

Проектът се осъществява от началото на септември 2017 г. и е с продължителност 18 месеца. Той се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Основната цел на инициативата е повишаване доверието на гражданите в съдебната система чрез изграждане на среда за въвеждане на единен стандарт (еталон) за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в Република България. Тя е фокусирана върху формулирането на предложение за единен стандарт за публично предоставяна информация от съдилищата за гражданите в реално време, който да способства за ефективен граждански контрол и за повишаване на общественото доверие.

Проектът включва няколко основни дейности: 1) изработване на Еталон за публичност и прозрачност в работата на съдилищата в Република България, който се основава на сравнителни проучвания на водещите стандарти за прозрачност и публичност на международни организации и на държави-членки на ЕС; 2) оценка на прозрачността на съдилищата в България чрез публично предоставяната информация, която намира израз в първата по рода си Карта на прозрачността на съдилищата в България; 3) провеждане на консултативен форум - национална кръгла маса, на която да бъдат обсъдени постигнатите резултати и да бъде търсена обществена подкрепа за прилагането на единни стандарти за публично и прозрачност в работата на съдилищата; 4) обучение за неправителствени организации от страната за осъществяване на граждански контрол върху стандартите за прозрачност, отчетност и публичност на съдилищата в България; 5) дейности, свързани с осигуряване на публичност на проекта и постигнатите резултати.

Детайлна информация относно инициативата, анализите и постигнатите резултати е публикувана на интернет страницата на Асоциация „Прозрачност без граници“, на секцията, създадена за отразяване на информация по проекта: <http://transparency.bg/bg/теми/>

Асоциация „Прозрачност без граници“

София, 24 януари 2019 година